

Workshop om PBL og Samskabelse

Samskabelse

Impacting og forandring

"Those who don't study history are doomed to repeat it. Yet those who *do* study history are doomed to stand by helplessly while everyone else repeats it."

Overskrifter:

- Hvorfor tænke i samskabelse og impact?
  - Hvad er det studerende skaber i samarbejde med værtsorganisationerne, og hvad efterlader de af indtryk?
- Hvad er et typisk impact?
  - Hvad er det for effekter vi skaber 'hos kunden'?
- Hvordan kan vi arbejde med samskabelse og impact:
  - Forudsætninger for det videre arbejde

Mulige udfald af at arbejde med samskabelse og PBL

- **Imødekomme et behov for akademisk impact udover academia**
- **Imødekommelse af AAUs strategi om videnssamarbejde**

AAU-strategy: Knowledge for the world

- AAU mission: *“AAU contributes to the knowledge build-up of the global society as well as to the development of the prosperity, welfare and culture of Danish society. This is accomplished through research, research based education, public sector services and knowledge collaboration.”*

Mulige udfald af at arbejde med samskabelse og PBL

- **Imødekomme et behov for akademisk impact udover academia**
- **Imødekommelse af AAUs strategi om videnssamarbejde**
- **Bidrag til udvikling af en overset del af PBL praksis**
- **Fremme ‘returning customers’**
  - **Værtsorganisationer vender tilbage efter positive oplevelser**
  - **Døråbner for nye PBL – og forskningsprojekter**
  - **Studerende bliver kompetente værter for fremtidige PBL projekter**
- **Opbygning af en rekrutterings- og talentpipeline:**
  - **Studerende som impact drivers**
  - **Studerende som fremtidige forskere med fokus på impact**

Centrale spørgsmål

- **Motivation:** Hvorfor går værtsorganisationer ind i samarbejdet?
- **Udbytte:** Hvordan forstår værtsorganisationer udbytte
- **Påvirkning af udbytte:** Hvad påvirker det gensidige udbytte?
- **Return-of-investment:** Hvordan skabes der sammenhæng mellem værtsorganisationens investering og udbytte?
- **Dataindsamling:** Hvordan kan vi fremadrettet indsamle data om samskabelse og udbytte?

Hvad hviler anbefalingerne på?

- PBL-udviklingsprojekt om impact af studenterprojekt gennemført 2017-18
- Fokus på Bacheloruddannelsen Kommunikation og Digitale Medier, samt Kandidatuddannelsen i Kommunikation.
- Rapport '**Projektarbejde som platform for vidensanskabelse – gensidig værdiskabelse og 'impact' i PBL**' af Thomas Duus Henriksen, Rikke Kristine Nielsen og Tine Skouhauer (2018)

Motivation: Hvad driver kontaktpersonen hos organisationen?

- "Back to school"-nostalgikere: Åh, hvor dejligt at være tilbage i skolen igen"- segmentet som bare elsker at mindes studietiden ved at have studerende i virksomheden.
- Den tro alumnus: Dem der bare altid siger ja, hvis nogen fra vedkommendes uni henvender sig af en slags alma mater-motivation
- Den fagprofessionelle corporate citizen: Alle fagfæller er velkomne!
- Lomme-akademikeren: Går selv og sysler med noget forskning, er udviklingsorienteret og synes per definition at forskning og udvikling er sjovt og interessant. Går og tænker lidt på at blive vejleder eller tage noget undervisning. Elsker at være gæsteforelæser.
- Dejligt med ekstra, gratis arbejdskraft; gate keeperen sidder ofte alene i sin funktion og kunne ærlig talt godt bruge lidt selskab og sparring - eller der mangler bare generelt hænder.
- Rekruttering/employer branding: Knytte an til fremtidens arbejdskraft; brande sig selv som arbejdsgiver.
- Corporate branding/symbolværdi - en del af samfundsansvar – man føler et fælles ansvar for at være med til at uddanne fremtidens arbejdstagere/CSR-tænkning
- Familiefølelse/vennetjeneste: "Når nu det er Pouls datter, så kunne jeg ikke sige nej". Mødre, svigerfædre, nuværende eller tidligere kærester, barndomsvenner osv. er ofte adgangsbilletten.
- Kollega: "Hun er jo ansat som studentermedhjælp, så det synes jeg da bare skulle mangle".
- "Lige det vi stod og manglede": De studerende rammer ned i en konkret problemstilling i virksomheden, som ens gate keeper godt vil levere et stykke godt arbejde med internt og nu ser muligheden for at få hjælp til at udføre.

Motivation:

3 overordnede motiver for projektsamarbejde

- **Barmhjertighed**

Samarbejdet indgås med henblik på at hjælpe de studerende

- **Relationsopbygning**

Samarbejdet indgås med henblik på gensidighed og på at opbygge en relation til de studerende.

- **Udbytteforventning**

Samarbejdet indgås med henblik på at organisationen beriges af samarbejdet

Eksempel:

Barmhjertig stillen-sig-til-rådighed hos Energistyrelsen

Organisationen gik ind i samarbejdet for at stille sig til rådighed for de studerende. Her var en forhåbning, men ikke nogen forventning om at organisationen ville profitere af samarbejdet. Organisationens oplevede at man stillede sig til rådighed, men uden at gå dybere ind i samarbejdet. Den studerende, som agerede bindeled mellem organisationen og gruppen, var samtidig ansat hos Energistyrelsen, og kunne derved selv stå for videre adgang og kontakt ud i organisationen, hvorved kontaktpersonens opgave blev begrænset.

Samarbejdet blev afsluttet ved at de studerende præsenterede deres resultater for værtsorganisationen, og det affødte en god og konstruktiv dialog.

Eksempel:

Gensidighed og talentspotting hos Sticks'n'Sushi

Hos virksomheden syntes man at det er spændende og givtigt at indgå i samarbejder med velforberedte og dygtige studerende. Man er tydelig om at man ikke indgår i samarbejdet for de studerendes blå øjnes skyld, men går efter de spændende projektemner, som kan bidrage til virksomheden, eksempelvis ved at få kollegaerne til at reflektere.

Samarbejdet gav virksomheden mulighed for at spotte relevante talenter, som virksomheden kan gøre brug af i fremtiden, og det at have deltaget i projektarbejde betragtes generelt set som et positivt element på CV'et.

Eksempel:

Udbytteforventning hos COWI

Virksomheden stod overfor at skulle have undersøgt en problemstilling, hvorved BA-projektet kom som kaldet. Her så virksomheden projektsamarbejdet som en mulighed for at få løst en opgave gennem de studerende. Denne meget klare forventning skabte et krydspres for de studerende, hvor de både skulle tilgodese virksomhedens ønsker og universitetets krav. Undervejs blev samarbejdet udfordret af at de studerende så sig nødsaget til at skrive deres projekt, og i denne periode ikke kunne imødekomme virksomhedens ønsker om inputs og andre leveringer.

Samarbejdet kulminerede i et afrapporteringsmøde, hvor bl.a. kontaktpersonen og flere fra ledelsen deltog, og hvor de studerende fremlagde deres resultater.

Hvad betragtes som et udbytte for de deltagende organisationer?

- Teoretisk inspiration
- Empiriske undersøgelser
- Analyser
- Konkrete anbefalinger og løsningsforslag

Hvad betragtes som et udbytte for de deltagende organisationer?

Teoretisk inspiration

Et personligt incitament blandt de interviewede gatekeepers og kontaktpersoner, var at holde sig teoretisk opdateret indenfor et givent felt, eller at blive udfordret med en anderledes tilgang. I andre tilfælde var der tale om specialviden (eksempelvis om evaluering), som værtsorganisationen manglede.

Hvad betragtes som et udbytte for de deltagende organisationer?

Empiriske undersøgelser

Flere af undersøgelsens informanter giver udtryk for de studerendes empiriske undersøgelser og det genererede data som væsentligt bidrag. Her kan der være tale om afklaring af forhold, som værtsorganisationen allerede har antagelser om, og som så enten af- eller bekræftes (eksempelvis holdninger blandt medarbejdere, eller deres forhold), at skabe et billede af medarbejdernes kommunikationsoplevelse (eksempelvis af ledelsens strategikommunikation), eller tilvejebringe ny viden (eksempelvis om kunders medieforbrug). Her betragtes adgangen til rådata og de studerendes analyser som relevante bidrag for værtsorganisationen.

De empiriske undersøgelser, som studerende foretager, har hyppigt karakter af at være noget, som værtsorganisationen ikke har ressourcer til at gennemføre, og hvor de studerende leverer undersøgende blikke ud i organisationen. Det kan skyldes manglende viden på området, eller en strategisk nedprioritering.

Hvad betragtes som et udbytte for de deltagende organisationer?

Analysen

De studerendes analyser fremhæves i data, dels af de studerende som noget der er værd at læse, og dels som et område, hvor værtsorganisationen kan blive overrasket af et perspektiv udefra. Flere informanter går dog til analyserne uden en forventning om at kunne lære noget nyt, hvilket de begrundes i egen, tilsvarende uddannelsesbaggrund, erfaring, at de er autoriteten indenfor området, de studerendes niveau, eller at de studerende kun opnår en perifer berøring med organisationen eller temaet.

Hvad betragtes som et udbytte for de deltagende organisationer?

Konkrete anbefalinger og løsningsforslag

Vurderinger, anbefalinger og løsningsforslag syntes at stå øverst på værtsorganisationernes ønsker til udbytte. Flere steder efterspørges der executive summaries, one-pagers eller 4-siders resumeer, som udarbejdes på baggrund af projektrapporten. Formålet med disse formidlingsvenlige omskrivninger er dels at spare læseren for at skulle sortere løsninger og anbefalinger fra teoretisk polemik og metodiske refleksioner, og dels at formidle dem i et format, som let kan diffunderes ud i organisationen. Flere nævner behovet for at kunne rundsende projektrapporten i et spiseligt format, så den ikke ender i skrivebordsskuffen og ikke kommer videre. Endvidere peges der på, at udfærdigelse og præsentation af arbejdets resultater i et kort format kan være en givtig øvelse for de studerende.

Kvaliteten af de udviklede løsninger kan bedst beskrives som blandet. Flere peger på, at anbefalingerne ikke giver anledning til overraskelser eller radikale ændringer, men i højere grad bekræfter eksisterende antagelser. I enkelte tilfælde var havde resultaterne vist sig at være overraskede i forhold til organisationens antagelser, og dermed noget at arbejde videre med.

Hvad påvirker udbyttet?

- Forventningsafstemning
- Forventningsafstemning
- Forventningsafstemning

Hvad påvirker udbyttet?

Forventningsafstemning

Den indledende, formelle forventningsafstemning syntes i data nærmere at være udtagelsen end reglen. I stedet berettes der om uformelle forventningsafstemninger, samt om udfordringer i kølvandet på manglende eller utilstrækkelig forventningsafstemning. Flere af værtsorganisationerne beretter om en uformel afklaring, samt en lav grad af forventninger.

Hvad påvirker udbyttet?

Formel forventningsafstemning

- Gensidig produktion af forventninger
- Højner kvaliteten af produkt og samarbejde
- Fjerner uklarhed og usikkerhed
- Skaber afklaring om forventede leveringer

Flere organisationer fremhæver, at de formentlig ville have gjort mere ud af forventningsafstemningen hvis der havde været tale om studerende udefra. Her kan det ses som en forventningsmæssig sovepude at der er tale om et samarbejde med studerende, hvoraf en af dem allerede er intern.

Match mellem organisationens behov og de studerendes interesser

- Stærk overensstemmende tematisk interesse
  - Stort behov for afklaring af leveringer
  - Tydeliggørelse af 'vi er ikke gratis arbejdskraft'
  - Mulighed for stort gensidigt engagement
- Begrænset projektmæssig overensstemmelse
  - Stort behov for mulighedsafklarende forventningsafstemning
  - Tydeliggørelse af interesser og udforskning af overlap
  - Behov for at sikre gensidigt engagement
- Aftagende match
  - Ofte en konsekvens af manglende indledende projektforhandling
  - Risiko for at projektet rammer skævt eller løber ud i sandet
  - Stort behov for projektilpasning og vedligeholdelse af gensidigt engagement

Afrapportering og formidling af projektresultater

Hvad aftales der af leveringer?

- Udlevering af projektrapport
- Sammenskriv til 1-4 sideres exec. Summary
- Workshopafholdelse
- Resultatformidlende præsentation
- Produkt eller anden serviceydelse

Hvilket format er mest befordrende for værtsorganisationens videre arbejde med projektgruppens resultater?

Projekttiming

Hvilke kritiske begivenheder påvirker projektet?

- Produktlancering, forandringsproces, begivenhed.
- Værtsorganisationens øvrige indsatser, undersøgelser, beslutningsprocesser og planer
- Hvordan passer universitetets og værtsorganisationens tidsplaner sammen?
- Hvordan kan man som studerende binde de to sammen?

Værtsorganisationens Return-of-Investment

”Altså hvis det stod til mig, så kunne det jo være rart, at gruppen kom og sagde, at vi syntes det her område er interessant, hvad vil I gerne vide noget mere om? Kan vi ligesom finde et mødested, så I rent faktisk kan bruge det vi laver, så I kan få noget konkret ud af det?”

”Så tror jeg bare, at så skulle jeg have brugt endnu mere tid på det, og det var jeg nok ikke interesseret i, fordi det ikke var et projekt, som jeg kunne sætte præg på”.

Værtsorganisationens Return-of-Investment

- Hvad investerer værtsorganisationen i projektet?
  - Kontaktpersonens tid (interview, onboarding, vejledning, andet)
  - Organisationens tid (medarbejdertid til interviews, spørgeskemaer, andet)
  - Data og materialer
  - Kunder
- Hvad forventer værtsorganisationen at få retur?
- Hvordan kan forholdet mellem investering og udbytte påvirkes?

Videre dataindsamling

Vi ved meget lidt om impactet hos værtsorganisationerne:

- På baggrund af 315 henvendelser til studerende på tre årgange kunne der opnås adgang til 7 værtsorganisationer.
- Der er behov for en systematisk forventningsafklaring og indsamling af kontaktpersonoplysninger

Videre dataindsamling: To spørgeskemaer

Til studerende:
(før projektaflevering)

- Kontaktoplysninger på kontaktperson
- Forventningsafklaring
- Afklaring af leveringer

Til kontaktperson:
(efter eksamen)

- Oplevelse af samarbejde
- Udbytte for organisationen

Begge spørgeskemaer er tilgængelige som 'plug and play' skemaer via rapporten '**Projektarbejde som platform for vidensamskabelse – gensidig værdiskabelse og 'impact' i PBL**'

Det videre arbejde

- Behov for systematisk dataindsamling hos studerende og værtsorganisationers kontaktpersoner
- Behov for formaliseret, eksplicit afklaring af forventninger og leveringer
- Behov for afklaring af forventet udbytte og tilhørende investering/engagement